

Z A P I S N I K

sa sastanka ravnateljica narodnih knjižnica Koprivničko-križevačke županije održanog 11. svibnja 2010. s početkom u 9,00 sati u Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" u Koprivnici.

Nazočni: Dijana Sabolović-Krajina, Marjana Janeš-Žulj, Anica Šabarić, Ana Škvarić, Marina Srbljinović, Vesna Peršić Kovač, Ljiljana Vugrinec.

DNEVNI RED:

1. Aktualnosti u narodnim knjižnicama (kratka izvješća ravnateljica)
2. Pripreme za predlaganje programa javnih potreba u kulturi RH za 2011. godinu
3. Zavičajne zbirke u narodnim knjižnicama (koordinacija prikupljanja zavičajne građe)
4. Razno

Ad. 1.

Ad. 2.

Sastanak je vodila voditeljica Županijske matične službe za knjižnice, **Ljiljana Vugrinec**, koja je na početku pozdravila nazočne i zahvalila im na dolasku, posebno savjetnici iz županijskog Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu, znanost i šport, **Vesnu Peršić Kovač** koja po prvi put nakon dolaska na novu dužnost u Upravnom odjelu sudjeluje na ovakvim sastancima.

Kako je glavna tema sastanka stjecanja uvida u aktualno stanje županijskog narodnog knjižničarstva te koordinirano planiranje aktivnosti za sljedeću, 2011. godinu, voditeljica sastanka predložila je nazočnima da se prve dvije točke objedine u izlaganjima ravnateljica, što je prihvaćeno.

Ravnateljice su zatim ukratko izvjestile o radu i programima knjižnica, ističući uspješne projekte koji su u tijeku ili nedavno provedeni.

Ravnateljica Ana Škvarić izvjestila je kako je u **Narodnoj knjižnici Virje** korisnicima od 1. ožujka 2010. dostupan internet, zahvaljujući nabavi novih računala kojih sada u knjižnici ukupno ima osam. Sredstva za informatizaciju knjižnice osigurali su Općina Virje, Ministarstvo kulture RH i Koprivničko-križevačka županija. Od početka školske godine 2009./10. u okviru Knjižnice uspješno djeluje pričaonica za predškolce i njemačka igraonica. Pri kraju su poslovi revizije i otpisa, a od 1.2.2010. usvojeni su i pravilnici knjižnice na Općinskom vijeću. Povećana je plaća ravnateljici koja sada iznosi 5.300,00 kn. Za sljedeću godinu planira se održati dostignuti tempo nabave nove građe i daljnje unapređivati programske djelatnosti, a planu je i povećanje otvorenosti knjižnice za korisnike s dosadašnja 4 sata na 6 sati dnevno.

Ravnateljica Marina Srbljinović kazala je kako je **Općinska knjižnica Sidonije Rubido Erdödy Gornja Rijeka** ove zime proširila svoj prostor u kojem sada zasebno djeluje Odjel za odrasle, s novouređenom čitaonicom dnevnog tiska. U 2009. godini Knjižnica je imala tristotinjak upisanih članova, a tri puta tjedno održava se u knjižnici i igraonica koju pohađa 25-oro djece. Ravnateljica Marina Srbljinović je trenutno na bolovanju pa je u knjižnici na određeno vrijeme od 10.5.2010. zaposlena zamjena, Martina Fiamengo, učiteljica razredne nastave s pojačanim engleskim, bez radnog iskustva. Zbog toga će Županijska matična služba u suradnji sa županijskim službama u idućem razdoblju pojačano pratiti i pomagati rad knjižnice u Gornjoj Rijeci, posebno knjižničarke na zamjeni koja treba što prije proći i potrebnu edukaciju kako bi mogla samostalno u knjižnici obavljati osnovne poslove. Savjetnica V. Peršić Kovač napomenula je kako i Ured državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji redovito prati poslovanje knjižnice u Gornjoj Rijeci te ima u planu obaviti i upravno-pravni nadzor u knjižnici kao samostalnoj ustanovi. Dogovoreno je da sve tri službe - Ured državne uprave, Upravni odjel i Županijska matična služba - zajedno organiziraju takav nadzor radi praćenja cjelokupnog rada knjižnice i pružanja podrške knjižnici do povratka ravnateljice.

Voditeljica ŽMS naglasila je kako je u obje općinske knjižnice - u Virju i Gornjoj Rijeci - zaposlena samo po jedna osoba, tj. jedine knjižničarke su ujedno i ravnateljice ovih knjižnica kao samostalnih ustanova. Svi nazočni složili su se kako im treba odati priznanje što su u svega nešto više od dvije godine

otkako ove knjižnice posluju kao samostalne ustanove ravnateljice Ana Škvarić i Marina Srbljinović uspjele organizirati njihovo poslovanje u skladu sa svim standardima struke, ostvariti visoki nivo kvalitete knjižničnih usluga za korisnike te svoje knjižnice u lokalnoj zajednici afirmirati kao nositelje, ali i kreatore kulturnog života. Svakako, i općinama treba priznati zasluge jer su uložile dodatni organizacijski i financijski napor kako bi uopće osnovale knjižnice kao samostalne ustanove te ih pratile i dalje, a također zahvala ide i Županiji i Ministarstvu kulture RH bez čije financijske potpore ove knjižnice ne bi mogle funkcionirati.

Ravnateljica Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" Koprivnica, mr. sc. Dijana Sabolović-Krajina kao najveći trenutni problem istakla je neriješeno financiranje djelatnosti s obzirom da još nije sklopljen Ugovor s Gradom Koprivnica o financiranju za ovu godinu. Knjižnica se i dalje bori s nedostatkom prostora što se pokušava barem privremeno riješiti pojačanim otpisom knjižnične građe te uspostavom knjižničnih stacionara u gradskim školama kojima se građa posuđuje na određeno vrijeme.

D. Sabolović-Krajina je zatim posebno istakla uspješne projekte županijskog karaktera koje Knjižnica provodi. Jedan od njih je program "*Knjige za bebe*" u sklopu kojeg oko 1.000 beba koliko ih se godišnje u prosjeku rodi u koprivničkom rodilištu dobiva edukativni paket s prvom slikovnicom i brošuram s informacijama o važnosti čitanja djeci već od najranije dobi. U financiranje ovog projekta, jedinstvenog u Hrvatskoj, uz Grad Koprivnicu ove se godine uključila i Podravka d.d. te Koprivničko-križevačka županija.

Koprivnička knjižnica, nadalje, uspješna je i u pružanju knjižničnih usluga slijepim i slabovidnim korisnicima s područja cijele županije. Uvođenje ove usluge financirano je sredstvima EU 2006., a provodi se u suradnji s Udrugom slijepih i slabovidnih Koprivničko-križevačke županije. Inovativnost i praktična vrijednost projekta prepoznata je i na nivou države pa koprivnički knjižničari svoja znanja i iskustva u organizaciji i pružanju knjižničnih usluga slijepim i slabovidnim korisnicima prenose kolegama u Hrvatskoj održavajući radionice u okviru Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara.

Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica se angažirala i na području rada s djecom Romima pa je organizirala Okrugli stol «Iskustva u radu s romskom djecom u školama i knjižnicama na koprivničkom području». Ovaj skup je okupio tridesetak sudionika iz nekoliko škola, udruga i ustanova koje se bave problematikom odgoja i obrazovanja romske djece. D. Sabolović-Krajina podsjetila je na jedan od glavnih zaključaka skupa: inicijativu prema županijskom Upravnom odjelu za prosvjetu, kulturu, znanost i šport da zajedno s Uredom za društvene djelatnosti grada Koprivnice preuzme daljnju koordinaciju između svih onih koji se bave ovom problematikom.

Najnoviji program koprivničke knjižnice pod nazivom "*Osobni knjižničar*" ima za cilj pružiti mogućnost korisnicima knjižnice da kroz radionice pod vodstvom knjižničara kao informacijskih stručnjaka steknu znanja, vještine i kompetencije za samostalno pretraživanje knjižničnih i računalnih baza podataka na različite teme, za odabir i vrednovanje te primjenu pronađenih informacija. S obzirom na važnost informacijske pismenosti u današnjem vremenu, u jesen Knjižnica planira organizirati i stručni skup "Novo informacijsko okruženje" kojim bi se upozorilo na potrebu mijenjanja svijesti o važnosti informacija i načinima dolaženja do njih uz pomoć suvremenih tehnologija.

Gradska knjižnica "Franjo Marković" Križevci s devet zaposlenih i fondom od oko 70.000 jedinica knjižnične građe druga je po veličini narodna knjižnica u županiji. Specifična je po bogatoj i vrijednoj zavičajnoj zbirci te igraonici s dugogodišnjom tradicijom koja i danas tri puta tjedno okuplja predškolce, s ciljem razvijanja vještina potrebnih za čitanje te navikavanja na korištenje knjige i knjižnice od najranije dobi.

Ravnateljica Marjana Janeš-Žulj navela je kao jedan od najznačajnijih projekata posljednjih godina u križevačkoj Knjižnici uvođenje Bibliobusne službe nabavom posebnog vozila - bibliokombija - koji već više od godinu dana obilazi stajališta na širem području grada Križevaca i u tri okolne općine. Uvođenjem bibliobusa na križevačkom području po prvi je put omogućeno korištenje knjižničnih usluga stanovnicima mnogih malih naselja koji nikada ranije nisu imali priliku služiti se knjižnicom u svojim mjestima stanovanja.

Najveći problem križevačke Gradske knjižnice svakako je nedostatan i neprimjeren prostor za rad. Zbog toga se u Gradu Križevcima već nekoliko godina intenzivno razmišlja o alternativnom prostoru za gradsku knjižnicu. Nakon ranijih planova da se za potrebe knjižnice uredi staro gradsko kino, trenutno su najaktualniji planovi za preuređenje i prenamjenu za knjižnicu Doma HV-a. Ukoliko u tom smislu budu donijete potrebne odluke na nivou Grada i Županije, u sljedećoj godini jedan od najvećih poslova bit će priprema projektne dokumentacije za buduću knjižnicu.

Ravnateljica Gradske knjižnice Đurđevac, Anica Šabarić, rekla je kako je đurđevačka Knjižnica zadovoljna svojim prostorom jer je nedavno proširen i preuređen te dodatno opremljen novim namještajem. Iako ima samo četiri zaposlene djelatnice, ova Knjižnica uspješno provodi čitav niz uspješnih programa i projekata - književnih susreta, predavanja, izložbi, radionica itd. - koje posjećuje veliki broj Đurđevčana, kao i stanovnika okolnih mjesta. Knjižnica je u suradnji s Udrugom invalida prijavila za financiranje putem natječaja Ministarstva turizma projekt ugradnje dizala kako bi bila dostupnija svim potencijalnim korisnicima, s obzirom da se nalazi na prvom katu. Ukoliko sredstva za ovu svrhu budu odobrena, bit će to prva narodna knjižnica u našoj županiji koja će dizalom kao najboljim i najkvalitetnijim načinom vertikalne komunikacije u prostoru riješiti pristup za osobe s tjelesnim invaliditetom, ali i ne samo njih, već i za sve osobe koje su teže pokretne, kao što su stariji, trudnice, majke s bebama i malom djecom u kolicima i sl.

Nakon što su ravnateljice u svojim osvrtima predstavile rad i programe knjižnica, zaključeno je kako sve narodne knjižnice u županiji kao samostalne kulturne ustanove ostvaruju značajnu ulogu informacijskih i kulturno-edukativnih središta u zajednici, pružajući mogućnost pristupa informacijama te brojnim obrazovnim i kulturnim sadržajima namijenjenim građanima svih dobi i najrazličitijih interesa.

Kao ono što je obilježilo rad svih narodnih knjižnica u posljednje vrijeme istaknuto je nesigurno i smanjeno financiranje osnovne i programske djelatnosti, kao dio trenda koji prati opću gospodarsku situaciju. U zadanim uvjetima, knjižnice balansiraju između potreba korisnika te želje za održavanjem dostignutog nivoa knjižničnih usluga koje pružaju svojim korisnicima i realnih mogućnosti financijera - gradova i općina, županije te Ministarstva kulture RH - da prate i financijski podrže planirane programe u okviru postojećih mogućnosti.

Sve ravnateljice istakle su pri tom pozitivan primjer Koprivničko-križevačke županije koja usprkos svim teškoćama i dalje redovito podržava rad narodnih knjižnica u Županiji izdvajanjem sredstava za nabavu knjižnične građe, sudjelovanjem u obnovi i nabavi nove informatičke opreme te sufinanciranjem pojedinih knjižničnih programa, a posebno sufinanciranjem bibliobusnih službi koje upravo zahvaljujući financijskoj podršci Koprivničko-križevačke županije danas uspješno knjižničnom uslugom pokrivaju čak 18 općina od njih ukupno 22 u županiji. U sljedećoj godini narodne knjižnice u županiji planiraju održati postignuti nivo kvalitete i opsega usluga za korisnike te uz nužnu prilagodbu gospodarskim uvjetima nastaviti unapređivati svoju djelatnost, kako bi i dalje uspješno zadovoljavale informacijske, obrazovne i kulturne potrebe svojih korisnika.

Savjetnica V. Peršić Kovač najavila je daljnju podršku Županije programima i djelatnosti narodnih knjižnica. Županija će, u okviru mogućnosti, nastaviti s financijskom podrškom u svim dosadašnjim segmentima: bibliobusne službe, nabava građe, informatička oprema, pojedini programi i sl. Dogovoreno je kako narodne knjižnice u svojim planovima za sljedeću godinu neće povećavati zahtjeve nego će stavke kod potraživanja sredstava biti na razini onih prošlogodišnjih.

Savjetnica V. Peršić-Kovač zatim se interesirala kakvo je stanje s tzv. područnim knjižnicama u županiji, odnosno malim, neprofesionalno organiziranim mjesnim knjižnicama. O tome ju je izvjestila Lj. Vugrinec koja je istakla kako su do sad na zadovoljavajući način riješene takve knjižnice u Goli i Legradu. U tim općinama umjesto stacioniranih knjižnica uvedena su bibliobusna stajališta, a njihov fond je djelomično darovan mjesnim školama, dok je ostatak povučen u Knjižnicu i čitaonicu "Fran Galović" Koprivnica. U Knjižnici Peteranec provedena je 2009. revizija i otpis te je Općini također ponuđeno uvođenje stajališta bibliobusa. No, Općina Peteranec izrazila je želju za otvaranjem knjižničnog stacionara. Nakon što je utvrđeno da u Općini ipak nema uvjeta za osnivanje stacionara, ponovo je ponuđeno bibliobusno stajalište (do trenutka dok se ne ostvare uvjeti za osnivanje stacionara) i trenutno se čeka konačni odgovor Općine

Peteranec. Još su ostale nerješene mjesne knjižnice u Đelekovcu i Novigradu Podravskom od kojih prva radi neredovito, a druga redovito svake nedjelje (vodi ju vozač bibliobusa, Ivo Trepotec). O njihovoj budućnosti još treba postići dogovor s općinama. Slično je i s knjižnicom u Podravskim Sesvetama, za koju je Općina uredila i novi prostor, ali prema zadnjim informacijama knjižnica ipak ne radi. Poseban je problem općinska knjižnica u Molvama za koju je još prije skoro deset godina uređen prostor, potom je nabavljena građa i oprema te je knjižnica 21.2.2005. registrirana u Trgovačkom sudu u Bjelovaru kao samostalna ustanova. No, kako nakon toga Općina Molve nikada nije zaposlila djelatnika, knjižnica još nije niti dana radila za korisnike. Prema sadašnjim informacijama, Općina Molve i nadalje nema u planu zapošljavati djelatnika u knjižnici pa je njena sudbina još uvijek neizvjesna. Bez ikakve knjižnice od općina u županiji ostala je još samo općina Novo Virje, koja je odbila uvesti bibliobusno stajalište, dok s druge strane nema nikakvih uvjeta, a niti želja za osnivanjem bilo kojeg oblika stacionirane knjižnice. Kod ovih općina s nerješanim pitanjem knjižnice svakako bi Županijskoj matičnoj službi dobro došla pomoć Županije, kao i Ureda državne uprave, što je načelno i dogovoreno.

Ad. 3.)

Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica izradila je Smjernice za zavičajnu zbirku koje su date na razmatranje ostalim narodnim knjižnicama u županiji. Naime, županijska matična knjižnica prema zakonu ima pravo i obavezu prikupljati obavezni županijski primjerak građe, što i čini. No, zbog prostornih ograničenja matična knjižnica mora provoditi selekciju građe koju će trajno prikupljati, tako da se Smjernicama utvrđuje koju građu iz obaveznog županijskog primjerka će prikupljati matična knjižnica, a koju ne, odnosno koju bi građu svakako trebale prikupljati ostale gradske i općinske knjižnice za područje koje im gravitira.

Ravnateljice narodnih knjižnica složile su se kako nije potrebno duplicirati iste zavičajne naslove na nekoliko mjesta te podržale ovakvu raspodjelu odgovornosti za prikupljanje zavičajne građe, naglašavajući kako je najvažnije da se zna što se gdje nalazi kako bi korisnici u svakom trenutku mogli dobiti odgovarajuću informaciju o građi. Zaključeno je kako će se detalji oko provođenja smjernica dogovoriti naknadno putem elektroničke pošte, a nakon toga će i nakladnici biti obaviješteni kojoj knjižnici moraju slati svoja izdanja. Koordinaciju će provoditi ŽMS.

Ad. 4.)

Pod točkom "Razno" nije bilo rasprave.

Sastanak je dovršen u 11.30.

Zapisnik sastavila:
Lj. Vugrinec